

1 Co znamenají pojmy „výživné“ a „vyživovací povinnost“ v praxi? Které osoby musí platit výživné jiné osobě?

Rozhodnutí o výživném mezi manželi vyžaduje, aby jeden z manželů platil druhému manželovi pravidelné platby nebo mu vyplatil jednorázovou částku určenou na jeho podporu a případně aby osobě uvedené v rozhodnutí vyplácel pravidelné částky ve prospěch závislých příslušníků.

Rozhodnutí o výživném pro vyživované dítě vyžaduje, aby jeden z rodičů prováděl ve prospěch druhého rodiče či jiné osoby, jíž bylo dítě svěřeno do péče, tyto pravidelné platby nebo aby vyplatil jednorázovou částku, jak je stanoveno v rozhodnutí o podpoře dítěte.

Vyživovací povinností je povinnost poskytovat určité osobě finanční podporu, a je-li tato povinnost vymáhána u soudů, plnění povinností stanovených v soudním rozhodnutí týkajícím se výživného.

Výživné mohou platit tyto kategorie osob:

rodiče svým dětem: ano

děti svým rodičům: obvykle nikoli

rozvedený manžel druhému manželovi: ano

ostatní:

registrovaní partneři a osoby žijící ve společné domácnosti pro účely zákona o registrovaném partnerství a určitých právech a povinnostech osob žijících ve společné domácnosti z roku 2010 (*Civil Partnership and Certain Rights and Obligations of Cohabitants Act 2010*)

nesezdaný rodič osobě, které bylo dítě svěřeno do péče

2 Do jakého věku může dítě dostávat vyživovací příspěvek? Liší se pravidla pro výživné týkající se nezletilých od pravidel týkajících se dospělých?

Vyživované dítě mladší osmnácti let, vyživované dítě mladší 23 let, které navštěvuje řádné denní studium, nebo dítě jakéhokoli věku, které je závislé z důvodu svého zdravotního postižení.

Rodiče mají povinnost podporovat finančně své děti, aby mohly být uspokojovány jejich každodenní i příležitostné finanční potřeby.

Děti obvykle nemají povinnost platit výživné svým rodičům s výhradou ojedinělých a mimořádných okolností, kdy jsou majetková práva v rámci svěřenského fondu po rozvodu změněna a převedena na děti.

Rozvedený manžel může mít povinnost platit výživné druhému manželovi, pokud manžel, který podá žádost, prokázal, že jej druhý manžel vzhledem k okolnostem přiměřeně nezabezpečil.

Registrovaný partner nebo osoba žijící ve společné domácnosti pro účely zákona o registrovaném partnerství a určitých právech a povinnostech osob žijících ve společné domácnosti z roku 2010 může mít vyživovací povinnost vůči druhému registrovanému partnerovi či osobě žijící ve společné domácnosti, pokud registrovaný partner či osoba žijící ve společné domácnosti, jež žádost podává, prokáže, že vzhledem k okolnostem neposkytla druhá strana přiměřené zabezpečení.

Rodiče (bez ohledu na to, zda uzavřeli manželství, či nikoli) mohou soud požádat, aby rozhodl o výživném, které má hradit druhý rodič pro jejich děti. Stejně tak může učinit i zákonný zástupce, zdravotní úřad (Health Board) nebo jakákoliv osoba, která má právní postavení ve vztahu k vyživovanému dítěti.

3 Měl bych se s žádostí o výživné obrátit na příslušný orgán nebo na soud? Jaké jsou hlavní prvky tohoto postupu?

Žádost obvykle soudu podává závislá osoba ve formě občanskoprávní žaloby na druhou osobu. Co se týká výživného na dítě, žádost obvykle podává rodič či jiná osoba, jíž bylo dítě svěřeno do péče.

Informace o postupech vztahujících se na žádosti o výživné jsou obvykle dostupné na internetových stránkách Soudní služby v oddíle věnovaném rodinnému právu (www.courts.ie).

4 Je možné podat žádost jménem příbuzného (pokud ano, jakého stupně) nebo jménem dítěte?

Navrhovatelem v řízení o výživném je obvykle rodič, jemuž bylo dítě nebo děti svěřeny do péče. K navrhovatelům mohou patřit i bývalí manželé, jakož i samotné děti. Strany musí prokázat dostatečný zájem v dané věci, aby měly aktivní legitimaci a mohly podat žalobu na výživné. Ve věci týkající se příbuzného nebo blízké osoby je nutné, aby osoba, která žalobu podává, měla určité zákonné zmocnění spravovat záležitosti příbuzného nebo blízkého přítele, například plnou moc. Rodiče nebo zákonní zástupci mohou požádat o výživné jménem nezletilého dítěte.

5 Jestliže mám v úmyslu podat žalobu, jak zjistím, který soud je příslušný?

Příslušný k vydání rozhodnutí o výživném na dítě s maximální částkou ve výši 150 EUR týdně, kterou hradí jeden z rodičů, nebo rozhodnutí o výživném na manžela / registrovaného partnera s maximální částkou ve výši 500 EUR týdně je okresní soud (*District Court*). Jsou-li požadovány vyšší částky, je třeba podat žádost obvodnímu soudu (*Circuit Court*) nebo vrchnímu soudu (*High Court*). Bylo-li již u obvodního nebo vrchního soudu zahájeno řízení ve věcech manželských, je nutné uplatnit nárok u těchto soudů bez ohledu na požadovanou částku.

6 Musím jako žalobce podat žalobu skrze nějakého prostředníka (např. advokáta, ústředního nebo místního orgánu atd.)? Pokud ne, jaké postupy se použijí?

Nikoli. Žaloby lze podat osobně, pokud se žadatel nerozhodne pověřit právního zástupce. Účastníkům rodinnoprávních sporů, kteří to vzhledem ke svým prostředkům potřebují, je k dispozici právní pomoc v občanských věcech.

7 Musím platit poplatky za podání žaloby? Pokud ano, o jakou částku se bude přibližně jednat? Jsou-li mé finanční prostředky nedostačující, může mi být poskytnuta právní pomoc k úhradě nákladů řízení?

Všechna řízení v rodinnoprávních věcech v Irsku jsou osvobozena od soudních poplatků. Náklady na získání právního poradenství a zastupování se mohou lišit; osobám, které to vzhledem ke svým prostředkům potřebují, je k dispozici právní pomoc v občanských věcech.

8 Jaký druh výživného soud pravděpodobně přizná? Jak se výše výživného vypočítá? Může být rozhodnutí soudu přezkoumáno, pokud se životní náklady nebo rodinné poměry změní? Pokud ano, jak (např. prostřednictvím systému automatické indexace)?

Příslušný k vydání rozhodnutí o výživném na dítě s maximální částkou ve výši 150 EUR týdně, kterou hradí jeden z rodičů, nebo rozhodnutí o výživném na manžela / registrovaného partnera s maximální částkou ve výši 500 EUR týdně je okresní soud (*District Court*). Jsou-li požadovány vyšší částky, je třeba podat žádost obvodnímu soudu (*Circuit Court*) nebo vrchnímu soudu (*High Court*).

Při určování výživného posoudí soud přiměřené potřeby oprávněného (osoby, která má na výživné nárok) a schopnosti platit u povinného (osoby, které je nařízeno výživné hradit). Strany mohou podat soudu návrh na revizi rozhodnutí o výživném z důvodu změněné finanční situace stran.

Platnost rozhodnutí o výživném počíná dnem, který je v něm uveden, přičemž tento může předcházet vydání rozhodnutí (nebo být po něm), nesmí však předcházet dni podání žaloby na výživné.

V rozvodových a soudních řízeních u obvodního nebo vrchního soudu lze datum, od kdy se má výživné hradit, stanovit se zpětnou platností, nejdříve však ke dni podání žaloby.

9 Jak a komu bude výživné vypláceno?

Výživné obvykle představuje přímá platba oprávněnému. Oprávněné osoby však mohou požádat o hrazení výživného prostřednictvím soudní kanceláře. Pokud to soud považuje za nutné, může nařídit srážky ze mzdy povinného, kdy jejím zaměstnavateli může být nařízeno strhávat platby, které mají být vypláceny oprávněnému.

Výživné se vyplácí oprávněnému a osobám, které pro ně spravují výživné, jako je rodič nebo zákonný zástupce.

10 Neplatí-li dotčená osoba (dlužník) výživné dobrovolně, jaké kroky je možné učinit, aby byla k placení přinucena?

Pokud povinný výživné neplatí, může oprávněný zahájit řízení u soudu, který vydal rozhodnutí o výživném, nebo u okresního soudu (*District Court*) v závislosti na požadovaném prostředku právní ochrany.

Soud může rozhodnout o srážkách ze mzdy povinného, jak je uvedeno v bodě 1.

Pokud prostředek právní ochrany není úspěšný, může soud povinnému nařídit, aby oprávněnému zaplatil dlužnou částku. Jestliže tak povinný neučiní, může soud nařídit, aby byly peněžní prostředky, které má dlužníkovi uhradit jiná osoba, vyplaceny místo něho oprávněnému (přikázat pohledávku). K vyrovnání dlužných částek může nařídit rovněž prodej majetku, který patří dlužníkovi.

11 Popište prosím stručně případná omezení týkající se výkonu rozhodnutí, zejména pravidla ochrany dlužníka a promlčecí a prekluzivní lhůty ve vašem systému výkonu rozhodnutí.

Pro výkon rozhodnutí vydaných v ostatních členských státech je příslušný okresní soud (*District Court*). Tento soud má pravomoci v případě maření výkonu rozhodnutí (§ 9A a § 9B zákona z roku 1976), avšak pouze s ohledem na rozhodnutí, která vydal okresní soud. Nemá pravomoc jednat v případě maření výkonu rozhodnutí vydaného jinde. Okresní soud má omezené pravomoci, pokud jde o rozhodnutí o srážkách ze mzdy (je-li to vhodné), rozhodnutí o zabavení věci nebo povolení obstavení pohledávky (jen ojediněle vhodné).

12 Existuje nějaká organizace nebo orgán, které mi mohou pomoci při vymáhání výživného?

Povinností každého oprávněného je podat soudu žádost o pomoc při vymáhání výživného. Ačkoli jsou dostupná i jiné prostředky právní ochrany, například prostřednictvím mediace, soudy mají odpovídající a zákonnou pravomoc zjednat nápravu v případě neplacení výživného.

13 Mohou (vládní nebo soukromé) organizace zaplatit namísto dlužníka zálohu odpovídající plné výši výživného nebo jeho částí?

Nikoli. Pouze dlužník odpovídá má odpovědnost za placení výživného, které se platí přímo nebo je sraženo u zdroje z jeho platu.

14 Pokud se nacházím v tomto členském státě a dlužník má bydliště v jiné zemi:

14.1 Může mi pomoci orgán nebo soukromá organizace v tomto členském státě?

Na přeshraniční žádosti o výživné vyplývající z rodinných vztahů se vztahuje nařízení č. 4/2009, na něž se obvykle odkazuje jako na nařízení o výživném. Toto nařízení stanoví společná pravidla pro celou Evropskou unii a má zajistit vymáhání pohledávek výživného v případě, pochází-li povinná či oprávněná osoba z jiné země EU.

Úmluva OSN o vymáhání výživného v cizině (Newyorská úmluva) vstoupila v Irsku v platnost v listopadu 1995, a to zákonem o výživném z roku 1994 (*Maintenance Act 1994*). Tato úmluva má usnadnit vymáhání výživného ve smluvních státech ze strany osoby žijící v jedné jurisdikci vůči osobě žijící v jiné jurisdikci.

Oba nástroje vytvářejí síť ústředních orgánů ve všech smluvních státech a navrhovatelé / žalobci mohou své návrhy/žádosti/žaloby podat ústřednímu orgánu, který je předá příslušnému soudu a v některých případech zajistí právní pomoc. Kontaktní údaje irského ústředního orgánu pro vymáhání pohledávek výživného z ciziny:

Department of Justice and Equality

Bishop's Square

Redmond's Hill

Dublin 2

Irsko

Tel. č.: +353 (0)1 479 0200

Volání za cenu místního hovoru: 1890 555 509

Fax: +353 (0)1 479 0201

E-mail: mainrecov_inbox@justice.ie

Žalobce může s ohledem na rozhodnutí okresního soudu získat pomoc od úředníka okresního soudu. Žalobci si mohou vyžádat rovněž pomoc právního zástupce. Žalobci mohou mít nárok na právní pomoc a v tomto ohledu by se měli obrátit na své místní centrum právní pomoci. Žalobce si může vyžádat pomoc od FLAC (Free Legal Advice Centre), nezávislé, dobrovolnické organizace, která v celé zemi provozuje síť právních poraden. Tyto poradny poskytují své služby důvěrně a bezplatně.

V přeshraničních věcech, kdy povinný žije v jiné jurisdikci, může žalobce podat žalobu prostřednictvím ústředního orgánu pro vymáhání výživného, který se nachází při Ministerstvu spravedlnosti a rovnosti (Department of Justice and Equality).

14.2 Pokud ano, jak se mohu na takový orgán nebo soukromou organizaci obrátit?

Na příslušnou soudní kancelář nebo organizaci se lze obrátit telefonicky, písemně, elektronickou poštou nebo osobně. Žalobcům se doporučuje navštívit internetové stránky každé organizace, pokud jde o bližší a lokalizované informace.

Kontaktní údaje soudních kancelářů jsou uvedeny na internetových stránkách Soudní služby (www.courts.ie).

Pokud jde o kontaktní údaje irského ústředního orgánu pro vymáhání výživného ze zahraničí, viz otázka č. 14.1 a internetové stránky Ministerstva spravedlnosti a rovnosti (www.justice.ie).

15 Pokud se nacházím v jiné zemi a dlužník v tomto členském státě?

15.1 Mohu svou žádost adresovat přímo orgánu nebo soukromé organizaci v tomto členském státě?

Viz výše; otázka č. 14.1.

15.2 Pokud ano, jak se mohu na takový orgán nebo soukromou organizaci obrátit a jaká pomoc mi může být poskytnuta?

Viz výše; otázka č. 14.2.

16 Je tento členský stát vázán Haagským protokolem z roku 2007?

Ano.

17 Pokud tento členský stát není vázán Haagským protokolem z roku 2007, jaké právo bude použitelné pro pohledávku výživného podle pravidel mezinárodního práva soukromého? Jaká jsou příslušná pravidla mezinárodního práva soukromého?

Nepoužitelné.

18 Jaká pravidla upravují přístup ke spravedlnosti v přeshraničních věcech v rámci EU podle struktury kapitoly V nařízení o vyživovací povinnosti?

Navrhovatel/žalobce nemusí za podání návrhu/žaloby soudu platit žádné poplatky. Navrhovatelé využívají v těchto věcech bezplatnou právní pomoc – jakmile irský ústřední orgán obdrží žádost, bude žádost v případě potřeby postoupena ke zvážení Komisi pro právní pomoc (Legal Aid Board).

19 Jaká opatření přijal členský stát, aby zajistil, že ústřední orgány plní činnosti popsané v článku 51 nařízení o vyživovací povinnosti?

Článek 51 odkazuje na činnosti ústředního orgánu v souvislosti s návrhy podle nařízení o výživném. Co se týká žádostí o prohlášení vykonatelnosti, irský ústřední orgán je nyní toto požaduje od úřadu vyššího soudního úředníka vrchního soudu (*Master of the High Court*). Irský ústřední orgán předá návrhy na výkon rozhodnutí přímo okresním soudům. Co se týká zahájení řízení, ústřední orgán zajistí právní zastupování navrhovatele prostřednictvím Komise pro právní pomoc.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Poslední aktualizace: 16/12/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.